

Aspectos da imigração e colonização polonesa no Brasil e no Rio Grande do Sul

(Continuação)

ENSAIO GERAL SOBRE A ACULTURAÇÃO DOS POLONESES NO RIO GRANDE DO SUL — Na palestra anterior tivemos a grata satisfação de expor nesta Faculdade, certamente pela primeira vez, uma síntese histórica da imigração polonesa, as razões que motivaram os seus movimentos para o Brasil e, principalmente, a localização desse grupo étnico nas diversas regiões do Estado do Rio Grande do Sul.

Na palestra de hoje cabe-nos discutir, resumindo, sobre a aculturação dos poloneses em geral. Este trabalho terá um caráter de simples ensaio, pois, ainda não foram feitas pesquisas metódicas e acuradas com um assunto tão complexo nos seus distintos aspectos históricos e etnográficos está a merecer por parte dos estudiosos.

ALGUMAS PALAVRAS SOBRE AS ORIGENS DOS ESCLAVOS E DOS POLONESES

Segundo se depreende da obra do Prof. Arthur Ramos intitulada "Introdução à Antropologia Brasileira" — 2.º vol., cap. XI — "Os poloneses pertencem a um dos quatro grupos de eslavos setentrionais. A Polónia, desde o neolítico, era habitada por dois tipos étnicos bem distintos: um, mais frequente, "Proto-eslavo" de raça "oriental" ou "vistulina", e outro "Alpino". Os arqueólogos poloneses que atualmente estão realizando intensos trabalhos de pesquisas em todo o país, falamos de povos naturais, em vestígios de tribos eslavas existentes há 3.000 ou 4.000 anos antes de Cristo. Segundo os sábios, aqueles povos já apresentavam os primeiros traços étnico-culturais e no mesmo sistema de enterrar os mortos. Há 3.500 anos os povos que habitavam as imensas regiões do centro e do Norte da Europa, e que já conheciam o emprego dos metais, vieram a destacar-se pela cultura bastante adiantada, que se tornou conhecida como: lusaciana.

Caracterizava-se, aliás, por uma admirável arte râmica, por idénticos idiomas, por um padrão de vida mais elevado, entre as demais tribos circunvizinhas, pela produção agrícola, pelo emprego de metais nos trabalhos da lavoura, pelas aldeias fortificadas e pela crença numa vida de além-túmulo.

Eis os primórdios da nação polonesa e daquela gente afável, hospitaleira, amante da alegria de viver de temperamento vivo, às vezes depressivo, que muitos séculos mais tarde viria em grande escala não apenas para o solo gaúcho, mas também concorrente para a formação do povo brasileiro.

Do ponto de vista antropológico, vejamos ainda o que nos diz o Prof. Arthur Ramos na sua obra já mencionada (pág. 249): "O estudo e pesquisas sobre a antropologia física dos poloneses são inúmeros e excelentes, desde os trabalhos de Olechnowicz, Rutkowski, Lepedzewski, Szechanowski... até os mais recentes, Bryk, Modzelewski e tantos outros. Basta destacar alguns dados principais. A estatura média é de 1,65 e 1,66. As estaturas maiores são encontradas no Norte e as mais baixas no Sul (1,64m) no Sueste, no território urcraniano. O índice céfalico revela uma população predominantemente braquicefala ao redor de 82, descendo a 80 e 81 no Norte e Oeste, e ultrapassando 85 na Galícia e Rutênia. A pigmentação da pele é clara, exceto no Sul; os cabelos mostram tendência para a cor escura, enquanto que os olhos têm uma cor intermediária, castanho-clara, tendendo à cor escura nas regiões do Sul.

A língua polonesa, de acordo com o conhecido escritor e homem público Josué de Castro em "Ensaio de Geografia Humana", teve a seguinte classificação antropológica: "língua eslavônica, pertencente à família indo-europeia ou ariana, que compreende, aliás, também outras semelhantes, como: russo, búlgaro, sérvio, etc."

OS IMIGRANTES NO RIO GRANDE DO SUL

Caracterizados assim os poloneses do ponto de vista histórico e antro-sociológico, ainda que em largas pinceladas, fácil é agora imaginar as razões da sua migração em busca de novas terras, os seus valores étnicos, culturais e morais. Egressos de uma pátria oprimida e brutalmente espezinhada, aportavam sem documentos, de sua própria nacionalidade. Não encontravam representantes consulares que os amparassem, pelo menos moralmente, nesta terra onde vieram encontrar, de um momento para o outro, a mais absoluta liberdade, em meio de um território primitivo, inóspito. Fácil é imaginar também o seu choque emocional na nova pátria.

Não foram poucos os casos de loucura, desânimo ou abandono dos lotes coloniais nas mais distintas regiões do Rio Grande do Sul. A colonização promovida oficialmente pela União e depois pelo Estado, nem sempre estava bem organizada e em condições de atender pronta ou satisfatoriamente àquelas imensas levas de colonos, que na maior parte das vezes foram conduzidos via fluvial até os portos mais próximos, indo depois a pé ou em carretas de bois até o seu destino, ficando aí abandonados à própria sorte.

Cem anos após a vinda dos aporlanos entravam, por iniciativa do Governo Federal, as primeiras famílias alemãs (1824). Cinquentas anos mais tarde, o Governo do Estado deu início, oficialmente, à colonização da região do Nordeste (1875) com elementos italianos e poloneses. Nem todos, porém, foram encaminhados para o Planalto ou para as montanhas, onde o clima é mais ameno. Diversos contingentes foram localizados numa região de clima quase subtropical, em Evaristo e Baixa Grande, por exemplo, nos limites dos municípios de Santo Antonio e Rolante. Cerca de 1.000 imigrantes foram lançados em grotas profundas e encostas de altos morros e no meio de florestas, onde iniciaram o cultivo da batata-doce, da banana, da mandioca, do feijão, da cana-de-açúcar, do milho, a par do trigo, do centeio, de legumes diversos da videira — tudo plantado na mesma região! Os lotes coloniais, conhecidos como "colônias", tinham em média, no início (1886), 25 hectares. O acesso às colônias continua, até hoje precaríssimo; os produtos são ainda trazidos no lombo de mulas; os caminhos estão cheios de pedras e buracos; as crianças são transportadas em cestos, os doentes em padiolas. Esses fatos presenciados e fotografados há poucos anos atrás. A colonização desses povos, portanto, sempre foi feita com elementos de mesma procedência, o que sem dúvida fazia parte do programa governamental. Essa política nem sempre deu bons resultados.

(continua na próxima edição)

Operários da URSS denunciam o regime

LINGUAGEM AGRESSIVA

Um panfleto opcionista que foi distribuído na URSS, denuncia os líderes comunistas como exploradores do povo "que vivem nos tempos dos czares, enquanto os trabalhadores têm um baixo padrão de vida — o 26º, o último lugar entre os países desenvolvidos — embora a URSS seja a segunda maior potência mundial".

Assinado por uma organização clandestina de inconformados — a "Comissão de Cidadãos" — o panfleto foi enviado por correio para milhares de residências de Moscou e das principais cidades soviéticas. Informou-se que boletins com esse jô são comuns na URSS, apesar de ser sîdo a primeira vez em que chega às mãos de correspondentes estrangeiros.

Pravda critica McGovern

MOSCOW — O jornal do PC soviético, "Pravda", atacou o candidato presidencial do Partido Democrata, George McGovern, classificando seu programa eleitoral de "incoerente" e "contra-ditório".

"McGovern recusa tomar concretas suas propostas visando reduzir os gastos militares norte-americanos, assim como o número de soldados dos Estados Unidos no 'exterior', acentuou o 'Pravda'.

O candidato democrata, disse o jornal, se abstém de "con-

tritar suas antigas propostas sobre a redução dos gastos militares" e pronuncia-se "pela manutenção da ajuda militar a Israel".

Internamente, o Senador por Dakota do Sul permanece "dentro do marco de algumas reformas burguesas", segundo o "Pravda", acrescentando que a escolha do Senador Thomas Eagleton para a vice-presidência restabelece as relações do candidato democrata "com os meios influentes da indústria e do comércio".

A CARTA

"Caros cidadãos. A classe trabalhadora dos países ocidentais atingiu altos níveis de vida com ampla liberdade política graças à sua luta, principalmente por meio de greves e manifestações.

A URSS é o segundo país mais desenvolvido do mundo, mas o operário soviético — quanto ao nível de vida — está em 26º lugar. Um trabalhador de nosso país compra, portanto, menos que seus colegas dos Estados Unidos, Grã-Bretanha ou Alemanha Ocidental. Os que produzem nessas nações têm melhores apartamentos, Comissô de Cidadãos

Rola TV w rodzinie i wychowaniu

Nie od dzisiaj walczą władze federalne o umoralnienie programów licznych stacji telewizyjnych operujących w całym kraju. Właścicielom stacji TV rząd zagroził ostrą cenzurą i uprzedni poziom moralnego i artystycznego swych programów. Rząd bowiem zdaje sobie sprawę z nieograniczonego prawie wpływu telewizji na życie rodzin i wychowanie młodych pokoleń.

Głównym problemem jest to, że wiele programów nadejść się jedynie dla dorosłych. Stąd zależy od rodziców kontrola tych programów, by ich dzieci nie "oswoły się" zbyt z wester-nami pełnymi krwawych e-

piszódów, zbyt liberalnymi a nawet skandalicznymi scenami miłosnymi itp. Kontrola jednak rodziców nie zawsze jest skuteczna, a co za tym idzie — dzieci narazają się na zły wpływ slych programów telewizyjnych.

Innym ciężkim mankamentem programów telewizyjnych są zbyt liczne ogłoszenia, które przepielniają każdy program (np. nowe filmy) w sposób naprawcze i irytujący powtarzane po kilka razy w jednym i tym samym programie. Jest rzecz zrozumiała, że stacje telewizyjne należące do kompanii prywatnych muszą dbać o swe finansy, które napływają głównie z propagandy różnych firm i ogłoszeń.

Muszą przeczeń liczyć się z opinią i nerwami swych odbiorców. Nie należy się więc dziwić, że minister Komunikacji — Corsetti zagroził powtórnie TV ostrą kontrolą programową, tym razem w formie kategorycznej. Minister ten uważa, że programy mają być takie, by dzieci mogły je widzieć w jakiegokolwiek godzinie bez kontrol rodziców. Władze rządowe muszą czuć się odpowiedzialne, wychowaniem i wyrobieniem ohydliwych wzorców.

Te same ogłoszenia powtarzane są po kilka razy w jednym i tym samym programie. Jest rzecz zrozumiała, że stacje telewizyjne należące do kompanii prywatnych muszą dbać o swe finansy, które napływają głównie z propagandy różnych firm i ogłoszeń.

FITTIPALDI poderá ser campeão

Com um extraordinário desempenho durante as 76 voltas da prova e resistindo a todas as tentativas do campeão mundial Jackie Stewart de alcançá-lo a partir da 49.ª, quando assumiu a liderança, o brasileiro Emerson Fittipaldi venceu, em Brno, o Grande Prêmio da Inglaterra, sétima prova do Mundial de Pilotos.

Jackie Stewart, com Tyrrell 005, foi o segundo colocado. Com isso, Emerson consolidou de uma vez por todas seu favoritismo para a conquista do mundial de pilotos, ficando com 43 pontos, 16 à frente de Stewart, que passou para 27.

Até a 49.ª volta, o líder era o belga Jackie Ickx, com uma Ferrari 312-B. Mas o carro apresentou defeitos, Ickx teve que abandonar a corrida. Emerson, então, assumiu a liderança e a manteve até o final, escapando de todos os ataques de Stewart, que vinha atrás dele e não conseguia alcançá-lo.

Essa vitória, talvez a mais significativa da carreira do brasileiro, mostrou a todos que ele deverá ser, certamente, o novo campeão mundial. Faltando cinco provas para o término do campeonato (Alemanha, Áustria, Itália, Canadá e EUA), dificilmente Emerson poderá ser superado por Stewart, se continuar na sua perfeita forma técnica e com o Lotus mantendo os notáveis desempenhos que tem apresentado. O próximo GP será dia 30, na Alemanha, no circuito de Nurburgring.

Emerson, então, assumiu a liderança e a manteve até o final, escapando de todos os ataques de Stewart, que vinha atrás dele e não conseguia alcançá-lo.

Essa vitória, talvez a mais significativa da carreira do brasileiro, mostrou a todos que ele deverá ser, certamente, o novo campeão mundial. Faltando cinco provas para o término do campeonato (Alemanha, Áustria, Itália, Canadá e EUA), dificilmente Emerson poderá ser superado por Stewart, se continuar na sua perfeita forma técnica e com o Lotus mantendo os notáveis desempenhos que tem apresentado. O próximo GP será dia 30, na Alemanha, no circuito de Nurburgring.

Papa não fala em renunciar

CIDADE DO VATICANO — CIC — O Papa Paulo VI evitou qualquer referência à sua possível renúncia em setembro próximo, quando completará 75 anos, ao falar a milhares de peregrinos que foram ao Vaticano comemorar os nove anos da eleição do Papa. Paulo VI disse que em nenhuma ocasião desejava nem se esforçar para alcançar o cargo de chefe da Igreja Católica. "Nunca desejamos, e menos ainda, promovemos nossa escolha, acreditasse ou não", acentuou. Paulo VI foi eleito no dia 21 de junho de 1963 e foi coroado nove dias depois.

ESPORTE EM REVISTA

CAMPEONATO PARANAENSE: Curitiba x Atlético 2:0, Colorado x Maringá 2:0, União x Pontagrossense 1:1.

CAMPEONATO PAULISTA: S. Paulo x S. Bento 1:0, Corinthians x América 1:0, Palmeiras x XV de Piracicaba 1:0, Portuguesa x Ferroviária 3:1, Guarani x Ponte Preta 0:0.

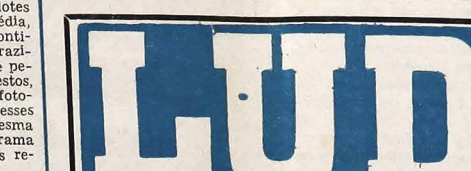
CAMPEONATO CARIOCA: Flamengo x Botafogo 2:1, Vasco x S. Cristóvão 2:2, Fluminense x América 1:1, Bonsucesso x Olaria 1:0.

CAMPEONATO GAUCHO: Internacional x Almirante 2:0, Gremio x Brasil 3:0, Novo Hamburgo x Cruzeiro 0:0, Esportivo x Gaúcho 2:1, Cruzeiro x Santa Cruz 3:2.

XADREZ — Bob Fisher já perdeu duas partidas para o campeão mundial de Xadrez, Boris Spassky. O certame mundial de Xadrez está sendo realizado na Islândia.

EUA vão procurar a arca de Noé

WASHINGTON — Uma expedição norte-americana pretende escalar o Monte Ararat, na Turquia, no verão de 1973, tentando determinar se há restos da arca de Noé presos no gelo.

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. — ZAŁOŻONY W 1920 ROKU "LUD" ("O POVO") O MAJOR JOURNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920

KURTYBA — 26 LIPCA (julho) — 1972 — Nr 3280 — (30/72)

Sadat wydalła 20 tys. Rosjan

Prezydent Egiptu Anwar Sadat nakazał 20 tys. techników sowieckich opuścić Egipt, a równocześnie rozprządził, by wszelkie instalacje wojskowe będące dotąd w rękach sowieckich zajęły oddziały egipskie.

Ten zaskakujący gest Sadaty tłumaczy się odmową nowożeńskich broni sowieckiej do Egiptu oraz wzrastającą nieufnością Egipcjan do Rosjan zakwaterowanych w tym kraju. W ten sposób zywane zostały wty przyjaźni między Egiptem a ZSRR zawieszane 16 lat temu w Masara.

By lepiej zrozumieć sensację krok Sadaty, warto przypomnieć, że niedawno bawił w Moskwie premier

Poprawka Konstytucji Hiszpanii

Generalissimo Franco dokonął ostatnio poprawki Konstytucji hiszpańskiej, ustanawiając 3 nowe stanowiska w państwie: prezydenta regencji, premiera i szefa rządowej partii Ruchu Narodowego.

Według uczynionych poprawek w razie zgonu Franco lub jego rezygnacji, ustanowił tron Hiszpanii w charakterze króla i złoży przysięgę na ręce Rady Regencyjnej złożonej z reprezentantów państwa, armii i Kościoła Katolickiego.

Prezydentem Regencji będzie admirał Luis Carrero Blanco, wierny towarzysz

Akcja Tupamaros osłabła

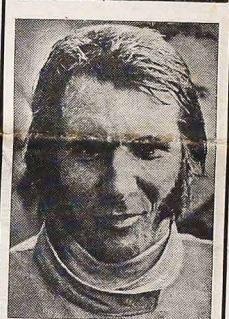
Z początkiem wieku bieżącego ówczesny prezydent Urugwaju Battle y Ordoñez znany ze swych reform w kraju twierdził, że Urugwaj zdolny jest pomieścić 20 mln. mieszkańców a mimo to utrzymać wysoką stopę życia. Niestety, prezydent ten pomylił się grubo w swych kalkulacjach. Dziś Urugwaj liczy 2,8 miliona mieszkańców, a naród cały patrzy z pesymizmem w przyszłość. I ma do tego powodu.

Do 1950 r. Urugwaj należał obok Argentyny do najzamożniejszych państw Ameryki Łacińskiej, dostarczając na rynki zagraniczne 9,4% zamrozonego mięsa. Eksportował również 16,1% światowej produkcji wełny. Obecnie rolnictwo podupadło, eksport mięsa i innych produktów zmniejszył się wydatnie, długi państwowe

nieuchwytni, otrzymując cenne informacje ze wszystkich stron. Będzie markasami, terrorystami, a także w 1971 r. szeregu "sekswestrów", kilka zabójstw, a częste i krwawe strzelaniny w Montevideo z policją, jak również wystawianie na niebezpieczeństwo życia mieszkańców — sprawiło to, że plewiotny sympię dla Tupamaros przemieniły się w ludności w nienawisć. Z tego faktu skorzystał nowy prezydent państwa Juan Maria Bordaberry i wydał terrorkom bezpardonne wojnę.

Walka ta osiągnęła dotąd dobre wyniki: prawie 500 tys. terrorystów zginęło lub dostało się w ręce wojska i policji. Kilka ich szronisk zostało odkrytych. Najwybitniejsi ich liderzy uwięzieni. Innymi słowy — akcja Tupamaros ma się ku końcowi.

Zyskując sympatię wśród uboższej warstwy mieszkańców, Tupamaros stali się

Emerson Fittipaldi, brazylijski as wyścigowy samochodowy, osiągnął już cały szereg zwycięstw na torach wyścigowych różnych państw, zajmując czołowe miejsca na całym najpięknym samochodowy Europy.

Toczyła się od kilkunastu lat wojna w Wietnamie pochłonięto miliony ofiar w ludzkości. Obecnie się, że tak Wietnam Południowy jak i Północny stracili milion ludzi każdy — wliczając w to żołnierzy i ludność cywilną. — Na zdjęciu widzimy młodą matkę rozpaczającą nad zabitym dzieckiem.

Walka z brucelozą w Rio Grande do Sul

Stanowe władze gauszowskie zastrzegły już plan kampanii zakrojonej na szeroką skalę mającej za cel walkę z chorobą bydła — wlk. brucelozą. Jest to choroba zakaźna u zwierząt, zwłaszcza bydła rogatego, która może się przemieścić na ludzi. Wyywoływana jest przez różne gatunki pałeczek kowatek, bakterii. Choroźba ta czyni znaczące spustoszenia w pogłówniu bydła, przynosząc wielkie straty hodowcom, a równocześnie opanuje człowieka, rozpowszechniając się w powietrzu.

Plan władz gauszowskich polega na aplikowaniu ponad milionu szczepionek młodym jatołwom, z tym, że wzięciem wkrótce wszystkich hodowców bydła. Akcja ta nie obejme oczywiście całego pogłównia bydła w stanów gauszowskim. Jednakże nie będą prawdziwym dobrodziejstwem dla właścicieli bydła. Dalsze bowiem środki będzie będa przez władze przeciw chorobom bydła, by skorygować z nimi raz na zawsze.

W stanie riograndeńskim brucelozą atakuje wszystkie zwierzęta, najbardziej jednak bydło i nierogaczęce, stanowiąc poważny problem dla hodowców i dla zdrowia publicznego. Najczęściej skutkiem tej choroby jest poronienie u krów i małcor oraz ogólne osłabienie u zwierzęcia. Poronienie u zwierząt może dojść do 40%, a ilość mleka spada o 22%. Znaczna liczba chorych krów może się więciej odleść. Człowiek natomiast może się zarazić tą chorobą jako niezapreżowane mleko (nieprzetworowane). Najczęściej narażeni są weterynarze, inspektorzy oraz funkcjonariusze chłodziń. Szczepionki przeciw brucelozie użyto już w 1970 r. w 4 największych skupiskach bydła, czyli w Urugwajanie. Livramento, Bagé i Dom Pedro. W rok później dotychczas do tej akcji dalszych 19 municípios, w których użtyto prawie 430 tys. szczepionek. W roku bieżącym akcja sanitarna u bydła objęła 25 municípios, gdzie zaaplikowano zastrzyki 700 tys. jatołwczęsk. Akcja ta trwa nadal.

TEL-AVIV — Terrorysta japoński Kozo Okamoto, który wziął czynny udział w ostrzeliwaniu tłumu ludu na lotnisku izraelskim, wskutek którego zginęło 26 osób, a 70 odniosło rany — skazany został na karę dożywotniego więzienia.

NOWY JORK — Tygodnik "Newsweek", po zasięgnięciu opinii publicznej w USA, twierdzi, że gdyby wybory na prezydenta odbyły się teraz, Nixon z łatwością zwyciężyłby kandydata demokratów — McGoverna. Jak wiadomo, prezydent jest obierany według głosów danych przez każdy stan. Najwięcej głosów (stosownie do liczby mieszkańców) posiadają stany: Nowy Jork — 43, Kalfornia — 40, Pennsylvania — 29 i Illinois — 26.

S. PAULO — Brazylijskie koła lotnicze z São Paulo i Rio obchodzą dnia 21 lipca br. 99 rocznicę urodzin "ojca" awiacji — Santos Dumont. Z tej okazji rozdano medalie im. Santos Dumont zasłużonym na polu awiacji.

BRASLIA — Tegoroczna kampania z malarią na terenie różnych stanów zmobilizuje 11 tysięcy ludzi, mających do swej dyspozycji 1.146 pojazdów mechanicznych oraz 460 ludzi motorowych.

PRAGA — W stolicy czeskiej rozpoczęły się trzy procesy dawnych współpracowników Dubezka (Wiost, Prazi, Jank, Jan Tesar, Rudolf Batek, Jiri Muler, Josef Stehlik, Kriznanowski i innych). Oskarżeni oni są o dywersyjną działalność skierowaną przeciw Czeskiej Republice Ludowej.

BERKELEY — Kalfornijski przegląd "Ramparts" zamieścił sensacyjny artykuł w którym wykazuje, że NASA zdolna jest rozszyfrować wszelkie tajne komunikaty wojskowe pochodzące z ZSRR, Anglii, Francji, Japonii itp. przy pomocy komputerów pracujących 24 godziny dziennie.

RECIFE — Partia ARENA i MDB przygotowały się już do dzisiaj do wyborów municypalnych w listopadzie w 1968 r. wygrała ARENA, osiągając 13 klawników na 24 istniejących. Profektem został "arenista" — Augusto Lucena. Obecnie ARENA nie ma tak silnego kandydata, stąd MDB wierzy w swe zwycięstwo.

W KALEJDOSKOPIE

DR KAZIMIERZ SIENKIEWICZ (RIO DE JANEIRO)

Zywa pochodnia Litwina - oskarża Sowiety

Skarga to straszna... Jakiem torturowany... samopalmna Romana Talanty... w Kownie... rozszala się po kuli ziemskiej...

Student Sergiusz Adam Biliński

Pan Adam Biliński z Capanema... Parana - nadeśtał na redakcję...

wnuka, który jest obecnie studentem Fakultetu... Kursu Administracyjnego w Santo Angelo... Rio Grande do Sul...

Z LISTÓW DO REDAKCJI

Wielbny Księżę Redaktorze! Od przyjaciół ze Stanów Zjednoczonych otrzymałam wycinek z polskiej gazety...

Książkę o której wspomina w liście p. Drohejko Olszowska, napisał mgr Kazimierz Sadiński... "Okreźna Droga"...

Serdecznie pozdrawiamy - Redakcja.

UWAGA! - Wszelką korespondencję: listy, czeki, Ordem de Pagamento, prosimy adresować i przekazywać na: GRAFICA VICENTINA LTDA. - Cx. P. 988 - Curitiba - Pr.

RZECZY CIEKAWY I PRAWDZIWE

ZYCIE NA ZIEMI TRWA OD 3,3 BILIONA LAT

Los Angeles, Calif. - Dotychczas uczeni sądzili, że życie na ziemi zaczęło się 2,1 biliona lat temu...

KOESPONDENCI ZAGRANICZNI W ROSJI Korespondent włoski - David Bonavia pisze w ostrym sprawozdaniu...

Władzom zależy do pewnego stopnia na opinii światowej i jeśli przedostaną się za granicę informacje o brutalnym i nielegalnym...

FAZY KSIĘŻYCOWE I MORDERSTWA Miami, Fla. - Po dwóch latach badań dr A. L. Lieber...

Reorganizacja zachodnioeuropejskiego przemysłu samochodowego przeprowadzona była również w skali ponadnarodowej...

Rynek samochodowy w Europie

Rynek samochodowy w Stanach Zjednoczonych osiągnął punkt nasycenia na początku lat dwudziestych. I wtedy to rozpoczęła się energiczna ekspansja General Motors...

Ataki prasowe na cudzoziemskich dziennikarzy są oparte przede wszystkim na sfałszowanych cytatach. Gdy wszystko zawodzi, ten chwyt najczęściej się udaje...

PAPIEROWE SAMOCHODY O NAPĘDZIE AZOTOWYM Reno, New. - Prof. Lindley Mannig z miejscowego uniwersytetu twierdzi, że skonstruował samochód...

Wyjątkowy Niemiec 19 lipca 1941 roku starszy strzelec Wehrmachtu Joseph Schulz, odmówił udziału w rozstrzelaniu 14 Jugosłowian...

STACJA ODPOCZYNKOWA DLA PTAKÓW Stacja odpočynkowa dla przelotnych ptaków jest wyspa Helgoland na Morzu Północnym...

ILE OSÓB PALI PAPIEROSY? Chociaż nauka dowiodła ponad wszelką wątpliwość, że tytoni jest niebezpieczny dla zdrowia...

ZLECENIE DO WYBORU jest najlepszą i najdogodniejszą formą przesyłania upominku lub pomocy rodzinie w Polsce.

Casa Pavão Hipolita Dopieralskiego Rua Mal. Floriano, 511 CURITIBA - PARANA

Wystawione na działanie zmian księżycyca i słońca. Zauważyc to szczególnie można co 14 miesięcy, gdy układ księżycyca i słońca jest taki, iż zbrodnicość wśród ludzi osiąga szczytowe nasilenie.

Okazuje się, że większość chorób dręcących wieloryby, to typowe choroby ludzkie. Chorują więc te wielkie ssaki morskie na próchnicę zębów, anginę, miewają ataki wątroby, zapalenie płuc i opłucnej...

STALOWE TOREBKI Jedna z zachodnio-niemieckich firm rozpoczęła produkcję bardzo mocnej a równocześnie niezwykle cienkiej stalowej folii...

STACJA ODPOCZYNKOWA DLA PTAKÓW Stacja odpočynkowa dla przelotnych ptaków jest wyspa Helgoland na Morzu Północnym...

ILE OSÓB PALI PAPIEROSY? Chociaż nauka dowiodła ponad wszelką wątpliwość, że tytoni jest niebezpieczny dla zdrowia...

ZLECENIE DO WYBORU jest najlepszą i najdogodniejszą formą przesyłania upominku lub pomocy rodzinie w Polsce.

Casa Pavão Hipolita Dopieralskiego Rua Mal. Floriano, 511 CURITIBA - PARANA

Z LISTÓW DO REDAKCJI

W związku z zamieszczeniem w "Ludzie" artykułu pt. "Santa Sé reconhecce soberania polonesa sobre terras alemãs" z dnia 5 lipca br. na 8-mej stronie...

Kochany Księżę! Wiem, iż Ksiądz jest zanadto obciążony pracą duszpasterską i społeczną. Wiem również, iż redagowanie jedynej gazety polskiej w Brazylii wymaga od Wielobnego Księdza dużego poświęcenia...

Podsiuchane...

XIV FESTIWAL ZESPOŁÓW FOLKLORYSTYCZNYCH w Paranie odbędzie się od 17 do 27 sierpnia br. W programie Reprezentowane będą zespoły takich grup etnicznych jak: polska, niemiecka, brazylijska, ukraińska, włoska, japońska, portugalska...

KONGRES ESPERANTYSTÓW odbył się w ubiegłym tygodniu w Kurytybie. Gromadząc kilkudziesięciu znawców tego sztucznego języka międzynarodowego, utworzonego w 1887 roku przez lekarza warszawskiego L. Zamenhofa...

WYSTAWA SZTANDARÓW RÓŻNYCH NARODÓW czyli FEIRA DAS BANDEIRAS odbędzie się w Kurytybie w drugiej połowie sierpnia br. staraniem Ligi zwalczającej chorobę raka...

MŁODE MAŁZENSTWA POLSKIEGO POCHODZENIA mają już własne apartamenty pięknie urządzone. Do małżeństw tych zaliczają się wśród wielu innych: Jan Jurków i Sinielce z domu Sinielczuk...

WYBORY NA PREFEKTA W ARAUKARII zbliżają się (listopad). Jak dotąd - istnieje 4 kandydatów na to stanowisko. Chodzą słychy, że wśród nich jest także prof. Franciszek Dranka...

ZYCIE RELIGIJNE - ZYCIE RELIGIJNE - ZYCIE RELIGIJNE

NA SIEDMIOSTĄ NIEDZIELĘ ROKU

W 1972 roku Polonia angielska obchodzi urocz...

Podobne jest królestwo niebieskie do skarbu ukrytego w roli, który znalazł się...

PRACUJĄ NA CZTERECH KONTYNETACH

Towarzystwo Salezjańskie, należące do najliczniejszych zakonów w świecie, może się poszczycić działalnością...

UROCZYSTOŚĆ W MONTMORENCY

Tegoroczne nabożeństwo w Montmorency dla dusz J.U. Niemcewicza, generała Książkiewicza oraz za wszystkich...

ZYCIE RELIGIJNE W CHINACH

Po okresie przesładowań, nieraz okrutnych, władze chińskie zezwalały, w niewielkiej ilości, na wyjazd...

ODZNACZENIE KAPŁANA POLSKIEGO

Ks. Józef Swastek - wykładowca polonijnych szkół naukowych w Orchard Lake odznaczony został...

WIEŚCI Z POLSKI

stan liczebności polski w świetle rocznika statystycznego 1972 roku

stan liczebności polski w świetle rocznika statystycznego 1972 roku (cont.)

RELIGIJNOŚĆ MŁODZIEŻY W POLSCE

(FEL) - Działającymi są obecnie kilkadziesiąt procent mieszkanców Polski - pisze miesięcznik warszawski "Znak"...

POLSKA SZTUKA ZA GRANICĄ

W 1971 roku polscy graficy, malarze, rzeźbiarze, fotograficy, artyści i tkaarze i scenografowie uczestniczyli w 27 międzynarodowych konkursach i wystawach...

POLSKIE OBRABIARKI NA WYSTAWIE W PARYŻU

W Paryżu odbyło się VII Biennale Obrabiarek i Narzędzi. Wystawę zainicjował w Buenos Aires (Argentyna) XXXVI Biennale Sztuki w Wenecji i III Biennale Grafiki we Florencji...

POLSKI BURSZTYN

Geolodzy prowadzą badania w rejonie Parczewa, woj. lubelskie natrafili niebyległęboko na warstwę piasku morskowego...

NA SIEDMIOSTĄ NIEDZIELĘ ROKU

Podobne jest królestwo niebieskie do skarbu ukrytego w roli, który znalazł się...

PRACUJĄ NA CZTERECH KONTYNETACH

Towarzystwo Salezjańskie, należące do najliczniejszych zakonów w świecie, może się poszczycić działalnością...

UROCZYSTOŚĆ W MONTMORENCY

Tegoroczne nabożeństwo w Montmorency dla dusz J.U. Niemcewicza, generała Książkiewicza oraz za wszystkich...

ZYCIE RELIGIJNE W CHINACH

Po okresie przesładowań, nieraz okrutnych, władze chińskie zezwalały, w niewielkiej ilości, na wyjazd...

ODZNACZENIE KAPŁANA POLSKIEGO

Ks. Józef Swastek - wykładowca polonijnych szkół naukowych w Orchard Lake odznaczony został...

WIEŚCI Z POLSKI

stan liczebności polski w świetle rocznika statystycznego 1972 roku

stan liczebności polski w świetle rocznika statystycznego 1972 roku (cont.)

RELIGIJNOŚĆ MŁODZIEŻY W POLSCE

(FEL) - Działającymi są obecnie kilkadziesiąt procent mieszkanców Polski - pisze miesięcznik warszawski "Znak"...

POLSKA SZTUKA ZA GRANICĄ

W 1971 roku polscy graficy, malarze, rzeźbiarze, fotograficy, artyści i tkaarze i scenografowie uczestniczyli w 27 międzynarodowych konkursach i wystawach...

POLSKIE OBRABIARKI NA WYSTAWIE W PARYŻU

W Paryżu odbyło się VII Biennale Obrabiarek i Narzędzi. Wystawę zainicjował w Buenos Aires (Argentyna) XXXVI Biennale Sztuki w Wenecji i III Biennale Grafiki we Florencji...

POLSKI BURSZTYN

Geolodzy prowadzą badania w rejonie Parczewa, woj. lubelskie natrafili niebyległęboko na warstwę piasku morskowego...

KAPITAN CZART (PRZYGODY CYRANA DE BERGERAC)

Przełożył z francuskiego Wiktor Gomulicki

Przed opowiadaniem dalszych przygód Ben Joela, oraz trzymanego w sponach tuluzańskich sprawiedliwości Cyrana, wypada powrócić do Zilli...

OBCHÓD 75-LECIA

W maju odbył się w Chicago obchód 75-lecia istnienia i działalności Macierzy Polskiej w Ameryce...

W BRYTANIA

Na ostatnim walnym zjeździe Zjednoczenia Polskiego w Wielkiej Brytanii została między innymi podjęta uchwała...

UROCZYSTOŚCI KOPERNIKOWSKIE

W W. Brytanii uchwała walnego zjazdu Zjednoczenia przewiduje zwołanie przyszłorocznego walnego zjazdu na połowę lutego...

DZIAŁ POITYCZNY

PROŚBA

Jestem gotowy Panie i czekam odsłownie kiedy już wysłesz po mnie swojego anioła...

RADIO CAMBIJÓ

WYK - 348 - 1520 KHZ - A VOZ CATOLICA DO PARANA

POLONIA ZAGRANICZNA

MINISTER ARGENTYNY GOŚCIEM SPK

W dniu 19 maja br. Stowarzyszenie Polskich Kombatantów, kontynuując swą pracę społeczną...

FRANCJA

W ślad za komunikatami w sprawie Schroniska-Domu w Lailly-en-Val (dep. Loire) Zarząd PZiW we Francji zwraca się ponownie z apelem do tych...

KANADA

Największą liczbę Posłów spośród wszystkich grup słowiańskich w Kanadzie mają Polacy. Pięciu posłów polskiego pochodzenia: dr Stanisław Haidasz...

AUSTRALIA

Grupka kilku emigrantów w oparciu o organizację społeczną oraz rozpisując subskrypcję publiczną (450 egzemplarzy) potrafiła opracować i wydać książkę...

ARGENTYNA

Minister Szelągowski przyjaźniel Polaków, rodak nasz z trzeciego pokolenia, ceni sobie bardzo przynależność do narodu polskiego i podkreśla to na każdym kroku...

POLSKI DOM SPOKOJNEJ STAROŚCI

W ślad za komunikatami w sprawie Schroniska-Domu w Lailly-en-Val (dep. Loire) Zarząd PZiW we Francji zwraca się ponownie z apelem do tych...

AFRYKA POŁUDNIOWA

Pani Dorota Różycka de Rosenwerth jest rodowitą Polką. Z kraju wyemigrowała wraz z rodzicami do Anglii, skąd po pięcioletnim pobycie osiedliła się w Afryce Południowej...

NAJWIĘKSZA LICZBA POSŁÓW

Największą liczbę Posłów spośród wszystkich grup słowiańskich w Kanadzie mają Polacy. Pięciu posłów polskiego pochodzenia: dr Stanisław Haidasz...

POLONIA ZAGRANICZNA

MINISTER ARGENTYNY GOŚCIEM SPK

W dniu 19 maja br. Stowarzyszenie Polskich Kombatantów, kontynuując swą pracę społeczną...

FRANCJA

W ślad za komunikatami w sprawie Schroniska-Domu w Lailly-en-Val (dep. Loire) Zarząd PZiW we Francji zwraca się ponownie z apelem do tych...

KANADA

Największą liczbę Posłów spośród wszystkich grup słowiańskich w Kanadzie mają Polacy. Pięciu posłów polskiego pochodzenia: dr Stanisław Haidasz...

AUSTRALIA

Grupka kilku emigrantów w oparciu o organizację społeczną oraz rozpisując subskrypcję publiczną (450 egzemplarzy) potrafiła opracować i wydać książkę...

ARGENTYNA

Minister Szelągowski przyjaźniel Polaków, rodak nasz z trzeciego pokolenia, ceni sobie bardzo przynależność do narodu polskiego i podkreśla to na każdym kroku...

POLSKI DOM SPOKOJNEJ STAROŚCI

W ślad za komunikatami w sprawie Schroniska-Domu w Lailly-en-Val (dep. Loire) Zarząd PZiW we Francji zwraca się ponownie z apelem do tych...

AFRYKA POŁUDNIOWA

Pani Dorota Różycka de Rosenwerth jest rodowitą Polką. Z kraju wyemigrowała wraz z rodzicami do Anglii, skąd po pięcioletnim pobycie osiedliła się w Afryce Południowej...

NAJWIĘKSZA LICZBA POSŁÓW

Największą liczbę Posłów spośród wszystkich grup słowiańskich w Kanadzie mają Polacy. Pięciu posłów polskiego pochodzenia: dr Stanisław Haidasz...

O MELHOR EM PREÇO E SERVIÇOS AUTO VIDROS S. CRISTÓVÃO TEM DE TUDO PARA SEU CARRO VIDROS-BORRACHAS-ACESSÓRIOS MATRIZ: R. NILO CAIRO, 52 FILIAL: R. CONS. LAURINDO, 961 Fones: 22-7349 24-5374

